

бъше усътилъ въ сърцето си нѣщо, което го караше да мисли, че е станалъ другъ човѣкъ, че е порасналъ, че гърдитѣ му сж се разширили и дишатъ по-свободно, и главата му се дигнала високо надъ другитѣ, и очите му гледатъ по-смѣло.

Кога турцитѣ, които седѣха до него, бѣха го попитали, отъ каква е народностъ, той съ гордость отговори, че е българинъ. Говорѣше съ тѣхъ и никакво впечатление не му правѣше, че сж турци. Сърцето му жално се свиваше само, като помислѣше, че Македония е останала пакъ робска земя, но тия жалби се разсъваха бѣрзо. Задъ Македония има свободни българи. Една лѫча отъ свободата, на която тѣ се радватъ, прониква и въ нея и сгрѣва сърцата на робите.

България му се представяше ту като мома, пълна съ хубостъ и младостъ, на челото на която е слѣзла лжезарна звезда отъ небето, ту като момъкъ, пъленъ съ здраве и сила, който държи въ рѣката си сабя победоносна. И тия два свѣтли образа се навеждаха надъ Македония и шепнѣха и нѣжно да се надѣе и да вѣрва.

„Боже мой! думаше си той, като прекарваше тия засмѣни мисли презъ ума си, дай ми да доживѣя да видя, че Македония е станала българска и свободна, па нека умра тогава“.

Той кроеше вече да замине за България. Господъ му бѣше далъ всичко въ Македония: и домъ, и имотецъ, но той бѣше готовъ всичко да зарѣже, съ надница да печели хлѣба си, само да се порадва на свободенъ животъ. Едната му дъщеря бѣше се оженила. По-голѣмиятъ синъ бѣше излѣзналъ на своя глава на работа. Ще вземе жена си и другите деца и ще иде да живѣе на свобода.